

EGY PÁRATLAN KONFERENCIA-SOROZATNAK ELSŐ MÁSFÉL ÉVTIZEDÉRŐL

Bányászati, Kohászati és Földtani Konferenciák
az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság szervezésében

A Közép-Európában annakidején *rendszerváltozásként megélt* napok óta évtizedek teltek el, szinte észrevétlen – ezt ki így, ki úgy: mindnyájan érezzük. Azt azonban, hogy akkoriban tudományos közéletünknek oly nagy elhatározásába vágta bele kollégáink itt a szomszédban (nyomban: azaz – amint már lehetett: 1990 februárjában, Kolozs megyében első tudományos, az egész Romániában első efféle magyar szervezet-ként!), megszerveve az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaságot, szinte észre sem vettük – itt, „a nagy Duna mentében”. Pedig ez a társaság, rövidítve az EMT, nem a XIX. században oly jó hírre szert tett EME (az 1859-ben Erdélyi Múzeum Egyletként alapított és így emlegetett intézmény), sem pedig a (Pesten egykor kávéházat is birtokló) EMKE, tehát az 1885-ben indult Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület sajátos, műszaki-természettudományos ágaként indult, illetve működik azóta is, nem: másfél évtizede jött létre – és ahogy a „környezet”, a körülmények erősen eltértek, folyamatosan változtak – az előbbiektől eltérő tartalommal, más célkitűzésekkel.

Hogy miben-mikben áll ez a tartalmi különbség, az nem lehet most célja ennek a rövid áttekintésemnek, hiszen nem politikatörténet-tárgykörű az írásom. Helyette inkább az EMT egyik szakmai rendezvénysorozatának, a kilencvenes évek első felében életre hívott, számunkra is közvetlenül fontos Bányászati, Kohászati és Földtani Konferenciáknak, azaz BKF-konferenciáknak, eddigi másfél évtizedüknek vázlatos átnézését próbálom meg itt.

Mit fed tehát ez a három betűs rövidítés? – „nem lenne jobb, írásban, ezt feloldani, különösen egy itthon készülő összefoglalás esetében?” – kérdezte a minap ismert kollégám. Nem gondolhatom, hogy egy olyan konferencia-sorozatnak, mely alkalmaira rendre magához tudta hívni, és oly szép számban, kollégáinkat a Medence megannyi vidékéről, mely számos színvonalas előadójánál meg is tudta szólaltatni társulatunk oly sok tagját – professzortól egyetemistáig, a hazai kapcsolódó tudományágak híveit - kutatóit - munkatársait – tehát azt a bányászati-kohászati-földtani (és tudománytörténeti!) konferenciát *valóban* be kellene mutatni Közlönyünk hazai olvasóinak.

Ugyanis ez a tudományos találkozó-sorozat, melyet a sokak előtt korábban „csak” neogén mikropaleontológusként ismert kolozsvári kollégánk, WANEK Ferenc, valamint segítői hívtak életre, teljesen egyszerűen, tulajdonképpen Reményik Sándornak a XX. század első feléből való klasszikus értékű verséből ismert módon, tehát „ahogy lehet” – mára eljutott (mint az EMT által évente gondosan megszervezett nemzetközi konferencia) azon az országnyi területen magyar nyelven páratlan szakmai kezdeményezésként a tizenötödik alkalmához.

Az idén tavasszal tartották ezt meg Besztercén. (Nem, nem Besztercebányán, az északra esik a Dunától – ez pedig keletre, Erdélyben, a Szamos felső szakaszától északkeletre... Így is pontosíthatjuk „kétségtelen meglévő mindentudásunkat”). Abban a városban, melynek szintén van sebes folyású (a Kárpátokból jövő) patakja – és ma már UNESCO-elismerés, európai védelem alá került műemléki magja. Ez a kisváros, mely a szászág északi csoportjának volt a központja, s ennek régi városmagja – a középkorból híres Nösen vagy Bistritz (azaz románul Bistrița) – a közép-erdélyi Mezőség felől és a Keleti-Kárpátok közeli hágóiból jövő utak

találkozásánál a természetnek és a történelemnek „köszönhetően” lett kereskedőváros, majd szinte ebből következően: útmenti, oly sokszor fölégetett-kirabolt – de mindig újra csak megépült – „térsegi központ”.

Nekünk tehát, a legutóbbi BKF-konferencia résztvevőiként, most, hónapokkal később is, rövid megállásra, a közvetlen folytatásnak, netán tennivalóinknak átgondolására az említett 15 évnek a kapcsán most a legjobb „alkalmunk van” – és ha korábban vagy egyszer sem lettünk volna még arrafelé, ez nekünk (ha nem lenne még nyelvünk, korábbi történelmünk is azonos: szomszédokként is!) természetes kötelességünk.

Tehát végignézni valamelyest ezen a tizenöt éven, s az ebből következő lehetőségeket, az ebből eredő tennivalókat is áttekinteni, ezt most lehet, most kell megtennie Társulatunk Duna menti tagságának is – ha saját nevében azt a szépen és szinte régiesen hangzó „magyarhoni” jelzőt valóban komolyan veszi... (Mert az a bizonyos, 1847-48-ban, az alapításkor odatett jelző, nyilván tudjuk, azért került a nevünkbe, mivel akkoriban a kiterjedt Habsburg-birodalom *különböző* tartományaihoz, országaihoz tartoztak tagjaink. És nem léptethettek a geológusok akkoriban sem államjogi lépéseket életbe. De a hovatarozást kifejező, ám csak a régmúlta utaló jelző, alapító elődeink szerencséjére nem sértett egyetlen uralkodói érdeket sem.)

A konferenciasorozat „megálmodói” eredetileg jórészt kolozsvári (lakhellyel s akkoriban még munkahellyel rendelkező) mérnökök-geológusok-tanárok voltak – egy olyan széles gyűrűjével-hálójával régi kollégáinknak, kiknek segítsége nélkül a szervezők többfelé a legszükségesebb kezdő lépéseket sem igen tudták volna megtenni. Így azonban annak az országnak ma valahol a közepe táján levő, sokak által kedvelt fürdőhelytől, Szovátától a Déli-Kárpátok híres szénbányászati centrumáig, Petrozsényig – és az ukrainai szélekre került Máramarosszigettől a szerb-magyar határ közelében lévő Aradig sokfelé lehetett konferenciát szervezniük. És ennek köszönhetően tizenöt hosszú éven át, mindig más-más erdélyi tájegységet bejáró, annak geológiai és – a három itt honos néphez (akik Erdélyt így, ilyenek létrehozták) kötődő – művelődéstörténeti értékeit, még mindig mindenütt megtalálható különlegességeit fölkereső, sőt a résztvevőkkel (hogy „a maguk lábán” mielőbb visszatérjenek ide) „fölfedeztető” szakmai kirándulásokkal vezette be az egyes találkozókat. Ez volt tehát az *egyik* pótolhatatlan értéke minden találkozóknak: maga a különleges helyszín, ahol még az előadások előtt, olyan kirándulást tettek a résztvevők, melynek megálló-listájában benne volt az adott kistérség minden földtörténeti, közéleti és művelődéstörténeti jellemzője, látnivalója – de legalább azok zöme.

Maradjunk előbb ennél az „egyik”, a Magyarországról nézve eléggé nem is becsülhető különleges értéknél – hiszen mikor juthat el bárki is oly nagyon-nagyon könnyen Gyergyószentmiklós mellé, a ’ditrói masszívum’ területére, a Déli-Kárpátok (Petrozsény fölötti) völgyeibe vagy Máramarosszigettől is keletre, az ott egy időben sikerrel kecsegtető földtani-bányászati kutatások területére? Ráadásul a konferencia-helyszínek előzőekben elkezdett felsorolása távolról sem adja a teljes eddigi helyszín-listát. Nem is adhatja, ahogyan az a jókora (egy magyarországnyi, változatos) területet – vagyis a tágabb Erdélyt – bejárni kívánó szándék sem teljesülhetett volna még 15 év alatt, akkor sem, ha minden alkalommal ott lett volna érdeklődő kollégáink közül valaki, mint például a BKF-konferenciák nevével mindig csak együtt emlegethető WANEK Ferenc (tanár úr, ki a Magyar Mérnöki Kamara magas elismerése után ma már Társulatunknak is tiszteleti tagja!), az elmúlt tizenöt éven át, mindmáig.

Bőven lesz még ott megismerni-megnézni, hiszen, ha valaki például csak 15-20 km-es köröket rajzolna egy térképen az egymást követő évek BKF-központjai köré, kezdve azzal, melynek még 1999-ben Szovátafürdő volt a helye, és folytatva egyenként Kolozsvár (2000), Csíksomlyó (2001), Menyháza (2002), Zilah (2003, már az ötödik volt), Petrozsény (2004), Nagyvárad (2005), Sepsiszentgyörgy (2006), Buziásfürdő (2007), Nagyszeben (ez már a X. volt, 2008-ban), Máramarossziget (2009), Nagyenyed (2010), Gyergyószentmiklós (2011), Arad (2012), majd immár a XV., a Beszterce-székhelyű 2013. évi találkozó említésével – ezek a képzelt-vázolt körök távolról sem fődik még le Máramarost, Szatmár vidékét, az Érmellék, Biharnak a határon túlra került részét, a Temesközt, s följebb a Királyhágón túl található sokszínű vidéket, a valamikori erdőntúli tájat, ezt a napjainkban összegezően Erdélyként emlegetett ÉNY-i harmadát a mai országnak –, felfedezni valója bőven lesz tehát ezután is a konferenci látogatóknak, és folytatni valója is szakmánk legutóbbi évtizedekben fölnőtt erdélyi geológusnemzedékeinek... Ugyanis – WANEK tanár úrnak a szervezőként éppen Besztercén bejelentett visszavonulása után! – mostantól már az ifjabbak kell, hogy vállalják a szakmai előkészítési munkákat...

A pályázati háttérrel előkészített és megszervezett hasonló tudományos konferenciák sorában – összehasonlítva itt a nyelvterületünkön a nyilvánvalóan tágabb, a Kárpát-medence teljes területén „mozgó”, de megrendezésre valamivel ritkábban kerülő HUNGEO-val vagy a kisebb térségben megszervezett Székelyföldi Geológus Találkozóval – ez a rendezvény valahol középen van, költségeit illetően (ez a web-lapokon, stb közreadott adatokat nézve akár ellenőrizhető is), de valószínűleg a létszámokat nézve is nyilvánvaló. „Egyszerűbbnek látszik” természetesen elmenni Budapestről még Sopronba vagy Telkibányára is, mint akár Szatmárnémetibe – vagy éppen Székelyudvarhelyre (ahol éppen 2014 tavaszán lesz a következő BKF-konferencia), de vannak, mint tudjuk, pályázati források, illetve költségként betervezhető részvételi-utazási lehetőségek, mondjuk Münchentől / Rómától / Malmö-től errefelé is... Európa, mint tudjuk, számunkra a Kárpát-medencében kezdődik, hiszen innen „nézünk kifelé”, bármilyen járművel is – innen indulunk utunkra.

A Kárpátok „alatt” kezdhettünk eddig is, ezután is a geológiával ismerkedni, azaz, közelebről: a Budai-hegységben, esetleg a Szinva völgye fölött vagy a Lővérekben... De, ha épp a Veszprémi-fennsík, netán a pécsi Misina mellett vagy mögött – akkor is: a közvetlen folytatása lehet ennek az „ismerkedésnek” (és most már végre egészen természetesen!) a váradi Püspökfürdő mellett, netán Kolozsvárt, a Hója, vagy éppen a gyergyói Cengellér-tető vidékén... Hiszen az a bizonyos egyetemi öt évünk mindenre úgysem volt, úgysem lehetett – azaz szinte semmire sem volt! – elég; emlékezhet rá jól mindenki tisztelt tanult kollégáim közül.

Mivel pedig ma már a Stefánia úton, a Lechner-megálmodta s felépítette „Geo-palota” első emeletén, a Földtani Szakkönyvtárként sokunknak ismerős szakmai kincstárban az összes eddigi konferencia előadás-kötete tanulmányozható – akár statisztikát is lehetne készíteni: mikor és főképpen milyen tárgyúak voltak, illetve hány résztvevővel-előadóval kerültek lebonyolításra ezek a találkozók. Észrevehető valamennyire ezekből az adatokból is, hogy a kezdeti éveknek szinte partizánharccal felérő szervezési bizonytalanságai után hogyan „eresztett gyökeret” a romániai anyanyelvű tudományunk életében – a kolozsvári székhelyű EME egyik visszatérő rendezvényeként a BKF-konferencia.

Átnézve pedig magukat a programokat, látható, hogy bár mindig szombaton voltak az előadások (mert egyszerűen: az „igénybevehető” tantermek mindig szombatra ürültek meg), legeslegelőször a szakmai kirándulás afféle félnapos, fakultatív „műsorszámként” kapta meg a vasárnap délelőtti időpontot, azt is csak AMBRUS Zoltán kollégánk akkori fáradozásának köszönhetően. Tehát kezdjük:

1999. feb.19-21. Szovátafürdő: 80 résztvevő, 50 oldalas „kötetecske”, benne a 25 előadás kivonata és 2 oldalnyi kirándulás-ismertető. Egy ekkora bekezdésben persze nemigen van módomban a bevezető áttekintésből sokat idézni, de a nyitó szakasz előadásait tartó meghívott előadók listáját mindenképpen érdemes (mint a továbbiakban is majd), hiszen eléggé reprezentatívnak tekinthetjük ezt is – az elmúlt másfél évtizedünk szakmai világára és tudományunknak, mikrotársadalmunknak erre az itt is jelen levő, alkalmanként ide elutazó, itt is részt-vevő „rétege”:

TARDY Pál: *A vaskohászat helyzete és szerepe Közép-Európa országainak gazdaságában*

KOLOZSVÁRI Zoltán: *Fémötvözetek felületkezelése és szerkezetmódosítása. Jövő – kérdésekkel*

KOZMA Erzsébet, DÁNFY László: *A két Kerpely élete, különös tekintettel a vajdahunyadi vasgyár létesítésére*

KOVÁCS PÁLFFY Péter: *Mit tudunk az agyagásványokról?*

WEISZBURG Tamás: *Az ásványtan globális és sajátosan lokális kérdései, perspektívái*

LUKÁCS Ferenc: *A sóbányászat jelene és jövője*

2000. márc. 17-19. Kolozsvár: másfélszáz bejelentkezett résztvevő, 115 oldalas „műsorfüzet” – az elején 8 oldalnyi kirándulásvezető-fejezettel. A plenáris előadások:

BREZSNYÁNSZKY Károly: *A földtani szolgálatok szerepe az új évezred küszöbén*

SZALAI Gyula: *Öntészet határok nélkül*

KISS Csaba: *A magyarországi bányászat jelenlegi helyzete és jövője*

DUDICH Endre: *A Magyar Földtudományi Szakemberek Világtalálkozó, 1996-2000*

AMBRUS Zoltán: *A romániai sóbányászat jövője a harmadik évezred küszöbén*

2001. ápr. 5-8. Csíksomlyó: 110 jelentkezett résztvevő, több mint 120 oldalas konferencia-füzet, ekkor már pénteki egésznapos kirándulás (tehát előrehozott és -nyújtott konferencia-időtartammal) – és külön kirándulásvezetővel, mely a Csíkszereda – Tusnád – Szent-Anna tó – Torja – Kézdivásárhely – Kászonok – Csíkszereda útvonalnak a geológiai-bányászati-történelmi értékeiből adott egy kis ízelítőt. A plenáris előadások pedig az alábbi rendben vezették be a konzultációk sorát:

KÓNYA Ádám: *Neves hidrogeológusok Kézdiszentkeresztben*

KOZMA Erzsébet: *Magyarország vaskohászata a millennium évében, 1896-ban*

KISS Csaba: *A bányászati iparágak ösztársadalmi megbecsülése elvesztésének okai – a pozitív megítélés visszaszerzésének lehetséges útjai*

KOMLÓSSY György: *Vállalkozás a földtanban – avagy hogyan lettem vállalkozó?*

BÍRÓ A. Zoltán: *A tudományos utánpótlás helyzete, menedzselési lehetőségei*

LAÁR Tibor: *„A vas útja Európában” bemutatása*

2002. ápr. 5-7. Menyháza: 135 oldalas konferenciafüzet a rezüméknek – és folytatódó gyakorlatnak látszott a konferencia program-füzetének összeállítása, melyben a kirándulás vezetője és a résztvevők listája is olvasható. A nyitóelőadások:

PÁLFY József: *Integrált sztratigráfia és a geológiai időskála kalibrációja triász és jura példák alapján*

MAGYAR Imre: *Biológiai evolúció és üledékképződés a késő miocén Pannon-tóban*

KISS Csaba: *A Közép-kelet európai barnaszénkincs hasznosításának távlati és új lehetőségei*

TAKÁCS István: *A magyar vaskohászat eddigi privatizációja, a gyárak jelenlegi termelőberendezései és gyártmányai*

AMBRUS Zoltán: *Kőolajtermékek tárolási lehetősége sótömzsben*

2003. ápr. 11-13. Zilah: 105 oldalas előadás-füzet, benne majdnem 100 „rezümé”; a konferencia-részvevők száma pedig már szinte másfélszáz volt. A meghívott előadók és előadásaik:

BREZSNYÁNSZKY Károly: *Hulladékok optimális elhelyezésének lehetőségei*

KISS Csaba: *A sikeres egyéni alkalmazkodás törvényszerűségei a magánosított állami vállalatok működése során szerzett gyakorlati tapasztalatok alapján*

HAJNAL Zoltán, BEZDÁN Sándor, NÉMETH Balázs, TAKÁCS Ernő, GYÖRFI István: *Proterozoós kollíziós övek integrált tanulmányozása*

TOLNAY Lajos: *A magyar bányászat és kohászat az EU-csatlakozás küszöbén*

SÍKHEGYI Ferenc, TISZA András, UNGER Zoltán: *Távérzékelés a környezetvédelem szolgálatában*

KRÉZSEK Csaba: *Az Erdélyi-medence badeni–pannon fejlődéstörténete szekvencia-rétegtani tanulmányesetek alapján*

2004. máj. 20-23. Petrozsény: a programfüzet 29 oldalon a Hátszegi-medence geológiai és kultúrtörténeti szempontból is gazdag térségében tett kirándulás pontjait is, a plenáris előadásokat is közreadja, maga a konferencia-kötet pedig, majdnem háromszor akkora lapszámmal, a 71 előadásnak szerzői abc-szerinti rendben közreadott kivonatát adja az érdeklődő kezébe.

BREZSNYÁNSZKY Károly: *FÖLDTAN vagy GEOLÓGIA? A szaknyelv helyzete 2004-ben*

GÖMÖRI János: *A pannóniai bucakohászat korai periódusai, különös tekintettel a Somogy megyei „öskohók”-ra*

PAPP Gábor: *A szilvanittól az ardealitig – az Erdélyből leírt ásványok tudománytörténeti kutatásának tanulságai*

HAVELDA Tamás: *A magyar mélyművelésű bányászat utolsó bástyája: a Márkushegyi Bányauzem*

GALÁCZ András: *Az Al-dunai Vaskapu híres jura ammoniteszei*

DÚL Jenő, TÓTH Levente: *Öntészeti kutatási eredmények a Miskolci Egyetemen*

KOVÁCS József, ILIAS NICOLAE, NAN Marin Silviu, ANDRÁS József, JULA DUMITRU: *Különböző szénfélések forgácsolási jellemzőinek meghatározására végzett kutatások eredményeiről*

2005. márc. 31-ápr. 3. Nagyvárad: 130 oldalon jelent meg a konferencia-füzet, s ennek a bontásában már tudománytörténeti szekciót is látunk az eddigiek mellett. Részvevők 176-an voltak, ahogy ez a konferencia programfüzetében látható. A kirándulás utáni napon a délelőtti szokásos plenáris előadások pedig az alábbiak voltak:

KOVÁCS Ferenc: *Az üvegházhatás és a globális felmelegedés kérdéséről*

DUDICH Endre, VÍZI Béla: *A magyar bauxit száz éve*

HATALA Pál: *Négy nyelvű Kohászati Értelmező Szótár és Tudástár az interneten: www.metallingua.com*

TÓTH György, HORVÁTH István: *Az Alföld mélységi vizeinek vízgeokémiai értékelése áramlási és transzport-modellezéssel*

GÁCSI Zoltán: *Fémátrixú kompozit – mint a jövő perspektivikus anyaga*
BREZSNYÁNSZKY Károly: *Tapasztalataink az Európai Unióban*
INDIG Ottó, JAKABFFY László: *Nagyvárad bemutatása – Indig Ottó képei nyomán*

2006. ápr. 6-9. Sepsiszentgyörgy: A VIII. BKF kis híján száz előadásának kivonatai ebben az eddig még nem látott vastagságú konferencia-kötetben 340 oldalon át követik egymást. A programfüzetben követhető kirándulás pedig a Baróti-hegység déli végétől Brassó, Barcarozsnyó meg Prázsmár, Árapatak érintésével kanyarodik vissza Háromszékre, annak gazdag látnivalóiból is „csemegézve még”. Ebben az évben a bányász-kohász kompániának – mint az a vezetőből is látható – nagyon gazdag háromszéki kirándulás volt a programjában.

CSÁSZÁR Géza: *Az Erdélyi-Szigethegység mint a Tiszai-egység része*

TOLNAY Lajos: *Egy magyar tulajdonú nagyvállalat alkalmazkodása a változó világhoz*

BIRCHER Erzsébet: *Ipari műemlékek, tájak és múzeumok – mint a területfejlesztési politika stratégiai elemei*

KISGYÖRGY Zoltán: *Háromszék tájain*

LÁNYI Szabolcs: *Mérnökoktatás a Sapientia-EMTE Csíkszeredai Karain*

2007. márc. 29-ápr. 1. Buziásfürdő: Temes-vidék, tehát ismét hegységperem a helyszín, ahol annyi volt (majdnem kilencven bemutató) a dolgozattal jelentkező résztvevő, hogy ismét szinte 300 lett az oldalszáma a konferencia-kötetnek (jelezve egyben az időszerű témák sokféleségét is). E találkozó előkészítése folyamán vetődött nagyon hangsúlyosan föl „a továbbiakban majd együtt – vagy esetleg külön-külön?” kérdése, mivel némelyek szerint ezt a szerteágazó témák, emellett egy immár ekkorra nőtt konferencia elhelyezésének alkalmankénti gondjai is indokolták. Ismét külön vezetőt követtek a temesközi bányász-kohász kirándulás résztvevői, JANCSÓ Árpád mérnök úrnak köszönhetően. A meghívott előadók és előadásaik pedig abban az évben a következők voltak:

CHIKÁN Géza: *Gazdaság + földtan = gazdaságföldtan?*

GÖMÖRI János: *A magyarországi iparrégészeti lelőhelykataszter munkálatai*

CSIKI Zoltán, Dan GRIGORESCU: *A Hátszegi-medence dinoszauruszainak 110 éve – Nopcsa Ferenc munkásságának újraértékelése*

HOLLÓ Csaba: *A diósgyőri vasmű építéstörténete*

JANCSÓ Árpád: *A Temesköz vasas-szénsavas fürdője, Buziásfürdő*

2008. ápr. 3-6. Nagyszében: Majdnem 250 oldalra volt ismét szükség a 66 előadás- és poszter-kivonat közreadásához – a négy plenáris előadással együtt ennyi volt a résztvevők bemutatott anyagainak összessége. A kirándulás napját pedig, mely Vízakna, Szelindek, Nagycsűr, Cód, Nagydísznód, és megannyi más, határukban lelhető feltárás érdekességeit mutatta be, másnap a Filharmónia Thalia termében az alábbi plenáris előadások követték:

SZABÓ Csaba: *A Kárpát-Pannon régió felsőköpenyének szöveti és geokémiai sajátosságai*

TARDY Pál, KÁROLY Gyula: *A fenntartható fejlődés és az EU vaskohászata*

TÓTH János: *100 éve fedezték fel a sármási olajmezőt*

BÖHM József: *A bányamérnök képzés Magyarországon – múlt, jelen és jövő*

SOMODY Anikó: *A környezetvédelem mint exportképes tevékenység*

2009. ápr. 2-5. Máramarossziget: Az igen változatos területet, melyet keleten metamorf, délebbre magmás, északon s középtájt pedig éppúgy üledékes képződmények – óceáni eredetűek – építenek föl, mint ahogy a miocén medencéhez tartozó fedők is üledékesek, három

folyóvölgyben haladva mutatta be a geológiai kirándulás. A 200 oldalas konferencia-kötetnek a végén pedig öt posztert, előttük pedig „csak” 41 bemutatót találunk – de ezek közreadásának rendjében ismét elkülönül a három plenáris és fő témakörönként a többi előadás; a jelenlévők, a vitákban résztvevők száma pedig, emlékezetem szerint, ez alkalommal is jóval több volt. A három ottani plenáris előadás és szerzőik pedig az alábbiak:

BÁNIK Jenő, BENKOVICS István, BERTA Zsolt, CSÖVÁRI Mihály, ERŐS György: *A bányaiipari rekultiváció módszertana és gyakorlata*

GÁCSI Zoltán, GERGELY Gréta, MAKSZIMUS Andrea, PÁZMÁN Judit, PÓLISKA Csaba: *Korszerű anyagok és különleges technológiák*

VENCZEL Márton: *A Kárpát-medence neogén és negyedkori kipusztult kételtűi és a globális környezetváltozások*

2010. ápr. 8-11. Nagyenyed: Négy poszter található a kétszázöt oldalas kötetnek a negyvenhárom előadása után; és a legelején is három plenáris előadásra volt ebben az évben alkalom – idő és hely. A geológiai kirándulás a híres kollégium városától Torockószentgyörgy, Felvinc, Remete és Tövis térségébe vezette a geológusokat s a velük tartó érdeklődő családtagokat; a bányászok, kohászok pedig Tordára, Torockóra kirándultak Enyedről. Plenáris előadás másnap (a konferencia-délelőttön) négy hangzott el:

BREZSNYÁNSZKY Károly, SZARKA László: „*A Föld Bolygó Nemzetközi Éve*” időszerűsége

VOJUCZKI Péter: *A természeti erőforrások metafizikája és geopolitikája Magyarországon*

BAKÓ Károly: *Új kihívások előtt a világ öntvénygyártása*

KORDOS László: „*Előttünk a múltunk*”

2011. márc. 31-ápr. 3. Gyergyószentmiklós: A bányászok-kohászok csoportja a Madéfalva-Csiksomlyó-Székelyudvarhely-Szejkefürdő-Farkaslaka-Korond-Parajd-Bucsin-hágó-Gyergyóalfalu útvonalnak kihagyhatatlan pontjait kereste föl, a geológusok szokásos bevezető kirándulása pedig ismét „csemegéket” adott a résztvevőknek. A mi megállónk ugyanis a Békás-szorosban volt, a vízvásztó, a békási vízerőmű duzzasztógátja térségében, és természetesen láthattunk valamit az épp ezen a vidéken már másfélszáz évnyi ideje (akkoriban fölfedezett sajátosságai folytán) Európa-hírre szert tett Ditrói-szienitmasszívum annyit tanulmányozott és sokat vitatott páratlan közeteiből is, egyik mai „gazdájuk”, DR. JAKAB Gyula bemutató szavai mellett. Emellett pedig, igaz, csak tisztelgő megállással és természetesen csoportfényképezéssel adózhattunk VENDL Aladár és testvére, (a későbbi id. DUDICH ENDRÉNÉ) VENDL Mária tudósok emlékének, Ditró hírneves szülötteinek, a 2010 őszén még állott szülőházuk helyénél...

A következő nap, szinte folytatásaként a korábbi ditrói megállónak, alkalom nyílt a városi Tarisznyás Márton Múzeum földszinti terem sorában elhelyezett JAKAB Gyula-féle páratlan geológiai kiállítás megnézésére is; a 62 előadás (és 12 poszter) bemutatása előtt pedig 6 plenáris előadás is elhangzott, sorban a következők:

KISS Károly: *Válasz egy érett szénhidrogén-medence kutatási kihívásaira: a Pannon-medence szénhidrogénkutatásában alkalmazott módszerek*

GAGYI PÁLFFY András: *Mennyit ér a recski rézérc?*

PÉCSKAY Zoltán, BALOGH Kadosa: *A Magyar Tudományos Akadémia debreceni Atommagkutató Intézet K – Ar laboratóriumának tudományos tevékenysége*

TÖRÖK Béla: *Archeometallurgia – új interdiszciplináris tudományág a korabeli kohászati technológiák, az anyagvizsgálat és az iparrégészet területein*

MINDSZENTY Andrea, BÁRDOSSY György: *Bauxitok és a globális klímaváltozás*

CHIKÁN Géza, NÉMETH Tamás, FÜGEDI Ubul, SZENTPÉTERY Ildikó, VATAI József, JÓZSA János,

2012. márc. 29-ápr. 1. Arad: bevezető kirándulásra az OMBKE „vitte” a résztvevők egyik csoportját – a geológusokat pedig a Világos – Galsa – Magyarád – Felménes – Zarándnadasd – Csigér-völgy – Konop – Solymos – Máriaradna – Ópálos – Öthalom útvonal sokféle látnivalója várta. Áttekintést az új útvonalról, sőt a „legújabb irányokról” a programfüzet olvasója természetesen megint a konferencia-szervezőtől kapott, annál is inkább, hiszen az adott megfelelő távlatból Neki volt-lehetett alkalmas rálátása-áttekintése szakmánk életjelenségeire, tudományos életünk több fontos folyamatára. Ezért található ilyen bekezdés is azon a szűk másfél oldalon: „*Sajnos, mai (de akár mindenkori) világunkban számtalan példa akad az értelmetlen újításra, mely az igazoltan jót, az időtálló hagyományt is képes elvetni, érdek- vagy önigazolás céljából, nagy múltú intézményt felszámolni, csalfa gazdasági látszatok oltárán. Nem kertelek: igen, a magyar intézményes földtani kutatás pillanatnyi válságára utalok. A Magyar Királyi / Állami Földtani Intézet 143 éves, a legrégebbi fennálló magyar tudományos állami létesítmény, mely éppen e Konferencia ideje alatt megszűnik az maradni, ami közel másfél évszázad alatt volt. Patinás otthonába mások is beköltöznek, egy olyan intézmény utódai, mely eddig jó szakmai kapcsolatban volt az előbbivel, megalakulása óta. Talán ez segít az önállóságát feladni kénytelen nagyobbik testvérnek abban, hogy a veszteséget feldolgozza, de csak akkor, ha a beköltözőkkel megtalálják azt a közös ügyvitelt, mely sem cselekvésében nem fogja korlátozni, sem méltóságában nem fogja sérteni a feleket. Úgy gondolom, ez a kölcsönös előzékenységen fog múlni. Ez a hasznos tanulsága a kisebbségbe sodortaknak. Jobb lenne mindenkinek idejekorán megtanulni ezt.*” A továbbiakban pedig, 46 előadás, öt „bevezető” következett, mielőtt a félélszázadnál is jóval több résztvevő Győrbe, Bukarestbe (vagy Petrozsényba, esetleg Miskolcra) a konferencia végeztével visszautazott volna. A plenárisok ezek voltak:

KRÉZSEK Csaba: *A Déli-Kárpátok és Moesia kapcsolata a terciér során*

FEGYVERNEKI György: *Korszerű öntészeti technológiák a járműipar szolgálatában*

PÁLFY József: *Viszlát triász, szia jura – egy eseménydús időszakhatár rétegtana és földtana*

HOLODA Attila: *75 éves a hazai szénhidrogén-bányászat*

PUSKEL Péter: *Arad város ismertetése*

2013. ápr. 4-7. Beszterce: ez volt az a (már 15-ik!) konferencia a sorban, ahol több mint 160-ra emelkedett a résztvevők száma. Ez volt az, amelyik kirándulásának előkészítésében már egy ifjabb, egy tanítványi nemzedék tagjai, MÁRTON István és SILYE Loránd is jelen voltak; ez, melynek bankettjén a további szervezőmunkától való visszavonulását WANEK tanár úr bejelentette. És ennek a (címükkel alább olvasható) négy plenáris előadása (és a negyvennél több bemutatója!) előtti napon járták körbe a geológuskirándulás résztvevői a Besztercei-dombság, a Radnai-havasok peremének vidékét, közben át-átlépve a Nagy-Szamos mente, a Sajó-völgy, sőt a Mezőség tájaira is – természetesen helyenként már a „staféta-átvételre kész” ifjabb társak pontos kalauzolását hallgatva meg. . .

FÖZY István: *Báró Nopcsa Ferenc és a Kárpát-medence őshüllői*

KOVÁCS Ferenc: *A villamosenergia-termelés primér energiahordozó-arányai a klímavédelem tükrében*

BREZSNYÁNSZKY Károly: *Magyarország földtanának térképi szintézisei*

DÜL Jenő, MOLNÁR Dániel: *Termék- és technológiafejlesztés öntészeti szimuláció alkalmazásával*

Mi volt vajon a korábban említett *másik* – és eléggé soha nem becsülhető – értéke e folyamatossá lett találkozó-sorozatnak? Az, hogy fáradhatatlan szervezőinek köszönhetően egyáltalán létrejött,

hogy már másfél évtizede találkozási alkalmat nyújt magyar nyelvű szakmai előadások meghallgatására, és hogy fölnevelt eközben egy egész új nemzedéket. Egy nemzedéket, melynek az, hogy tudományát magyarul sajátíthatja el, hogy a legújabb szakmai eredményekről magyarul hall előadásokat, magyarul folytathat vitákat, nem afféle álom, mint alig valamivel korábban még – az volt. (És ezt is lehet, ezt is kell látnia, ha bárhol-bármikor tervez, ha költségvetési lépésekről dönt valaki – még, ha a Földtani Közlönynek nem is lenne olvasója, a Társulatnak nem is lenne tagja.)

Talán zárásképpen: van egy *harmadik*, az eddigiekhez nyilván kapcsolódó értéke ezeknek a találkozóknak-konferenciáknak itt, a Duna-medencében: legyen valóban mód megismerni egymás köveit-földjét – esetenként jobban is, mint a tv-csatornáknak a képernyőre esetenként párhuzamosan, de mindig nagyon vegyesen ömlő műsoraiból: *jussunk el egymáshoz* – ténylegesen.

Papp Péter